

Det vil sige, at skal man have EU-ledede operationer, ville det jo være meget godt, om vi var med til at beslutte, om EU overhovedet skal ønske at lede de operationer. Det vil sige, at EU træffer først beslutning om, hvorvidt man ønsker at lede en operation, og så kan man – jf. det, udenrigsministeren har sagt – sige til NATO, at det ønsker vi gerne, og så træffer NATO en beslutning. Men først kommer der dette, at vi i EU siger, at her ønsker vi faktisk en EU-ledet operation, og så siger man til NATO, at det ønsker vi altså gerne.

Vi vil altså gerne være med til at træffe beslutninger om, hvorvidt vi ønsker en EU-ledet operation. Det er første fase i det hele. Derefter kan vi så til sidst komme i situationer og stille med soldater.

Det undrer mig da lidt, at Det Radikale Venstre, som er så glad for at være med til at træffe beslutninger og derfor så gerne vil sidde i regering, ikke også kan se fordelene ved at sidde og træffe beslutninger i EU.

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Al respekt for hr. Per Stig Møllers selvstudier, men jeg tror egentlig nok, at hvis man sådan går til de nærmere overvejelser af, hvad der har størst vægt, så har NATO-kommunikere ikke større vægt end NATO's strategiske koncept. Og derfor synes jeg egentlig, at hr. Per Stig Møller skulle læse i det strategiske koncept i stedet for i kommunikateet.

Jeg kan anbefale det, der hedder § 30, hvor der udtrykkeligt står, at NATO vil hjælpe de europæiske allierede til at handle på egen hånd, sådan som man har sagt man vil være parat til, og så står der: »On a case by case basis and by consensus«. Og det må, så vidt jeg kan bedømme, uanset at jeg ikke er uddannet i engelsk, betyde, at der skal være enighed om det. Og det var vist faktisk det, jeg sagde før.

(Kort bemærkning).

Per Stig Møller (KF):

Jamen det er jo slet ikke det, sagen drejer sig om. Sagen drejer sig om, hvorvidt vi vil være med til at træffe beslutninger, som fører til militære operationer. Vi kan her i Folketinget være med til at beslutte, om vi vil deltage i en militær operation, som er EU-ledet, eller ej.

Det hedder i kommunikateet »EU-ledede operationer«, ikke sandt. Og det vil sige, at så sidder EU og træffer beslutning om, hvorvidt man

ønsker at lede en operation. Det er da første fase. Det er da logik for dværghøns. Den beslutning kan vi ikke være med til at træffe, for det er en militær disposition.

Derefter er det rigtigt, at så henvender man sig til NATO og siger, nu vil vi bruge case by case, tilfælde for tilfælde, selvfølgelig. Vi siger jo ikke, at fordi vi går ind i Kosovo, så vil vi også gå ind i Tjetjenien. Derfor er det selvfølgelig case by case. Det er da en selvfølge. Og det vil sige, at vi fraskriver os muligheden for først at træffe beslutningen om, hvorvidt vi overhovedet ønsker en EU-ledet operation her. Og den er militær; det står der.

Vi kan derefter, når det er besluttet i EU, og når NATO har besluttet at stille materiellet til rådighed, her i Folketinget beslutte at sætte militæret ind. Det fraskriver vi os ikke. Vi fraskriver os at træffe beslutningen, om vi ønsker en EU-ledet operation eller ej. Når de andre så har truffet den, kan vi træffe beslutning, om vi vil være med eller ej. Det er pointen. Og det er selvfølgelig fra sag til sag, naturligvis.

Villy Søvndal (SF):

Der er jo en uhyggelig aktualitet i forespørgslen, som vi har i dag, om beslutningerne på NATO-topmødet i Washington, om planerne om et øget EU-forsvarspolitisk samarbejde. Alt sammen sat i perspektiv af katastrofen og krigen i Eksjugoslavien.

Hvis man skærer igennem al teknikken og den mere forventelige retorik i de dokumenter, der er blevet vedtaget på NATO-topmødet, indeholder det efter SF's opfattelse tre substantielle ændringer, som ganske vist har været undervejs i et stykke tid, men som blev konfirmeret på topmødet.

Det drejer sig om en udvidelse af alliancens operationssfære, dér, hvor der i teksten står: fremme sikkerhed, velfærd og demokratiet i hele det euroatlantiske område. For det andet drejer det sig om muligheden for at gå i krig uden et egentlig FN-mandat, selv om det bliver fastslået, at et FN-mandat er klart at foretrække. Og så for det tredje drejer det sig om at give grønt lys til at gå videre med et tættere EU-sikkerheds- og forsvarspolitisk samarbejde.

Jeg har med meget stor interesse læst udenrigsministerens beroligende kronik i Jyllands-Posten, dateret den 4. maj 1999, hvor udenrigsministeren siger: »Der foretages ikke en specifik afgrænsning, men det naturlige fokus vil være